

TLAČOVÁ SPRÁVA

27. apríl 2026

Prehliadka Kino na hranici uvedie retrospektívu filmov režiséra Eduarda Grečnera

Prehliadka Kino na hranici, ktorá sa každoročne koná v hraničnom poľskom Cieszyne a Českom Těšine, vo svojom 28. ročníku predstaví tvorbu slovenského režiséra Eduarda Grečnera. Slovenská kinematografia je v jej programe vždy bohato zastúpená a okrem klasických filmov zo zbierok Slovenského filmového ústavu (SFÚ) ponúkne tento rok viac ako tridsať súčasných slovenských a koprodukčných filmov, ktoré sa u poľských divákov a diváčok tešia mimoriadnej obľube. Kino na hranici sa koná v termíne od 29. apríla do 3. mája.

Retrospektíva Eduarda Grečnera predstaví spolu šesť filmov, pôjde o štyri jeho režisérske počiny a dva filmy, na ktorých participoval v iných tvorivých pozíciách. Divácividia jeho tri zásadné filmy, ktoré vznikli v období československej novej vlny, a to debut *Každý týždeň sedem dní* (1964) a nasledujúce filmové adaptácie literárnych diel *Nylonový mesiac* (1965) a *Drak sa vracia* (1967).

Vo svojom debute *Každý týždeň sedem dní* Grečner prináša príbeh zo života študentov, ktorí sa aj v čase hrozby jadrovej vojny snažia žiť normálny život, pričom film zachytáva ich pocity strachu a neistoty plynúce z blížiacej sa hrozby. Psychologická dráma *Nylonový mesiac* hovorí o milostných vzťahoch a generačných konfliktoch v súdobej spoločnosti. Príbeh bratislavského architekta Andreja a krásnej Vandy poukazuje na snahu uniknúť pred vlastnou rozorvanosťou, nespokojnosťou a nervozitou okolitého sveta. Filmová balada *Drak sa vracia*, ktorú Grečner nakrútil podľa rovnomennej novely Dobroslava Chrobáka a ešte aj dnes sa s úspechom premieta na podujatiach doma a v zahraničí, je o láske, nenávisti a hľadaní cesty z osamelosti. V jej strede stojí uzavretý a neprístupný hrnčiar Martin Lepiš, ktorý hľadá dôveru a miesto medzi dedinčanmi.

Český filmový vedec a filológ Milan Cyroň, ktorý prvým trom Grečnerovým filmom venoval publikáciu *Eduard Grečner a jeho filmy* (Casablanca a SFÚ, 2018), považuje jeho diela za novátorské. Podľa neho „*Grečner ako príslušník slovenskej vetvy československej novej vlny je jednou z kľúčových postáv slovenského filmu 50. a 60. rokov. V 60. rokoch sa stal najhlasnejším propagátorom intelektualizácie filmu a nadviazania na diela popredných západoeurópskych režisérov a ich konceptu autorského filmu, ktorý uplatňoval tiež vo vlastnej režijnej tvorbe.*“

Okrem troch spomínaných filmov retrospektíva uvedie aj dve ďalšie diela zo 60. rokov, na ktorých Grečner participoval. Krátky dokument Štefana Uhra *Poznačení tmou* (1959) je o spôsoboch výučby detí v škole pre nevidiacich v Levoči a Grečner na ňom pracoval ako asistent réžie. Satirická tragikomédia pranierujúca malomeštiacke prežitky, pokrytectvo a intrigánstvo *Prípad Barnabáš Kos* (1964) Petra Solana je o trianglistovi veľkého symfonického orchestra, ktorý je nečakane vymenovaný za jeho riaditeľa a postupne prepadne karierizmu a jeho praktikám. Solanov film bol pre Grečnera príležitosťou zahrať si epizódnou postavu, vo filme stvárnil hudobného skladateľa Soviara. Súčasťou retrospektívy bude aj posledný Grečnerov film *Jaškov sen* (1996), ide o baladický príbeh lásky mladého drevorubača Jaška k dcére majiteľa píly Etelke, ktorý ohrozuje dávna tragédia. Túto tajomnú drámu jednej rodiny nakrútil Grečner opäť podľa poviedky Dobroslava Chrobáka.

Klasickú slovenskú kinematografiu budú na prehliadke Kino na hranici reprezentovať ešte dva filmy. Film *Vtáčkovia, siroty a blázni* (1969) Juraja Jakubiska, podobenstvo odohrávajúce sa vo svete bez ideálov, vo svete násillia, cynizmu a beznádeje, kde jeho traja hlavní predstavitelia prežívajú len vďaka svojmu bláznovstvu, princípu hry a filozofie radosti, sa dostal do výberu poľského historika, esejistu

Prehliadka Kino na hranici uvedie retrospektívu filmov režiséra Eduarda Grečnera

a bývalého disidenta Adama Michnika. V sekcii Medzi mocou a bezmocnosťou sa premietne psychologický film Dušana Trančíka *Iná láska* (1985), plný osobných konfliktov a dramatických situácií, odohrávajúci sa v drsnom prostredí hôr medzi lesnými robotníkmi, ktorý hovorí o bývalom medikovi hľadajúcom nový zmysel svojho života.

Kino na hranici je najväčšia prehliadka poľských, českých a slovenských filmov. Každoročne je jej súčasťou sekcia Nové slovenské filmy, ktorá ponúka diela súčasnej slovenskej kinematografie. V tohtoročnom programe prehliadka uvedie spolu viac ako tridsať súčasných slovenských a koprodukčných filmov, vo výbere sa nachádzajú hrané, dokumentárne i animované celovečerné a krátkometrážne tituly.

[Viac informácií o prehliadke Kino na hranici nájdete na oficiálnej stránke](#)

Slovenský filmový ústav je príspevkovou organizáciou v zriaďovateľskej pôsobnosti MK SR

kontakt: Simona Nôtová, tlačová tajomníčka SFÚ, tel.: +421 2 5710 1542, simona.notova@sfu.sk